

ODLEWNICTWO	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-86
	Odlewnicze masy samoutwardzalne Technologiczna próba określenia czasu przydatności masy do formowania	4024-01
		Grupa katalogowa 0388

1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest technologiczna próba określania czasu przydatności sypkiej masy samoutwardzalnej do formowania.

2. Określenia. Przydatność masy do formowania — czas, w którym masa może być formowana nie powodując obniżenia właściwości wytrzymałościowych po utwardzeniu o więcej niż 30%.

3. Zasada próby polega na określaniu zmian płynności masy przez wskazanie czasu, w którym podwojenie liczby uderzeń ciężarka ubijaka gwarantuje otrzymanie próbki walcowej o wymiarach odpowiadających próbce uzyskanej bezpośrednio po sporządzeniu masy.

4. Aparatura i przyrządy

- Ubijak wg PN-83/H-11070
- Waga o dokładności 1 g.
- Stoper.

5. Wykonanie próby. Sypką masę samoutwardzalną bezpośrednio po sporządzeniu należy wsypać do podzielonej foremki walcowej wg PN-83/H-11070 i przez trzykrotne opuszczenie ciężarka ubijaka wykonać próbkę walcową. Po upływie 5 min sporządzić następną próbkę i zanotować liczbę uderzeń ciężarka ubija-

ka niezbędną do otrzymania próbki walcowej o tych samych wymiarach.

Kolejne próbki o ustalonej masie należy sporządzać co 5 min i postępować analogicznie. W przypadku mas samoutwardzalnych o krótkim czasie wiązania dopuszcza się wykonanie próby co 1 min.

W przypadku mas samoutwardzalnych o długim czasie wiązania, których okres przydatności do formowania jest w przybliżeniu znany, po wykonaniu próbki bezpośrednio po sporządzeniu masy, dopuszcza się wykonanie kolejnych prób w czasie krótszym od przewidywanego o 20 min, stosując odstępy badań co 5 min.

Czas jaki upłynął od sporządzenia masy do momentu, w którym liczba uderzeń ciężarka ubijaka dla otrzymania próbki walcowej wyniesie 6, należy przyjąć za zakończenie okresu przydatności masy do formowania.

6. Dopuszczalna różnica między wynikami nie powinna różnić się od wartości średniej o więcej niż 5 min, a w przypadku mas o krótkim czasie wiązania o więcej niż 1 min.

7. Wynik końcowy próby. Za wynik końcowy należy przyjąć średnią arytmetyczną trzech równoległych pomiarów zgodnych z p. 6.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Odlewnictwa, Kraków.

2. Normy związane

PN-83/H-11070 Odlewnicze materiały formierskie. Wykonywanie próbek do badań

3. Autorzy projektu normy — inż. Grażyna Czerna, mgr inż.

Wiesław Moniowski, prof. dr hab. inż. Tadeusz Olszowski — Instytut Odlewnictwa, Kraków.

4. Orientacyjny czas wiązania sypkich mas samoutwardzalnych o krótkim czasie wiązania wynosi maksimum 10 min, dla mas o średnim czasie wiązania maksimum 60 min, a dla mas o długim czasie wiązania powyżej 60 min.

Zgłoszona przez Instytut Odlewnictwa
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Odlewnictwa dnia 12 maja 1986 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1987 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 12/1986 poz. 23)